

जनौन mfn. (-नः-ना-नं) Appropriate, good for, suitable. E. जन, and ख aff.

जनु f. (-नुः) Birth. E. जन् to be born, उ Unadi affix ; also with ज् affix

जनु f. (-नुः)

जनुस् n. (-नुः) Birth. E. जन् to be born, Unadi affix उति.

जनेष्ट mfn. (-ष्टः-ष्टा-ष्ट) Desired or prized by mankind. f. (-ष्टा) Turmeric. E. जन, and इष्ट wished.

जनीदाहरण n. (-णं) Fame, glory. E. जन mankind, and उदाहरण pre-eminence. जनैरुदाहर्यते उद् + आ + ह-कर्मणि लृट् ।

जनौघ n. (-घं) A multitude, a mob. E. जन, and औघ a heap.

जन्तु m. (-न्तुः) Any animal, any being endowed with animal life ; it is more usually applied however to beings of the lowest organization. E. जन् to be born, तुन् Unadi aff.

जन्तुकम्ब m. (-म्बुः) A shell, a snail's shell, &c. E. जन्तु, and कम्बु a shell. जन्तु रूपः कम्बुः । कर्मिणश्च ।

जन्तुका f. (-का) Lac. E. क added to जन्तु. जन्तुमिः कायति कै क । लाचायाम् । नामिहिकुनि च ।

जन्तुघ्न nf. (-घ्न-घ्नी) 1. A plant, and vermifuge : see विडङ्ग. 2. Asafetida. m. (-घ्नः) A citron. E. जन्तु an animal, (a worm) and घ्न what destroys. जन्तुन् हामीन् हन्ति हन-क ।

जन्तुनाशन n. (-नं) Asafetida. E. जन्तु, and नाशन destroying. जन्तुन् नाशयति नश-णिच्-ल्यु । हिङ्गुनि ।

जन्तुफल m. (-लः) Glomerous fig tree, (Ficus glomerata.) E. जन्तु an animal, and फल a leaf ; its leaves swarm with insects. जन्तवः फले अस्म । उडुम्बरे ।

जन्तुला f. (-ला) A kind of grass, (Saccharum spontaneum.) E. जन्तु an animal or insect, and ला what gets. जन्तुन् कौटाङ्गं लाति ला-क ।

जन्म mn. (-न्मः-न्म) Birth : see जन्मन्. E. जन-वा-मन् । जन्मनि ।

जन्मकील m. (-लः) VISHNU. E. जन्म birth, and कील the stay. जन्मनः कीलः इव रीधकत्वात् । विश्वौ ।

जन्मद m. (-दः) A father. E. जन्म birth, and द who gives.

जन्मन् n. (-न्म) Birth, production. E. जन् to be born, and मनिन् Unadi affix, or with a final vowel जन्म.

जन्मनचक्र n. (-चं) The planet or constellation under which a person is born, the natal star. E. जन्म, and नक्षत्र asterism.

जन्मभूमि f. (-भिः) Native country, birth place. E. जन्म, and भूमि land.

जन्मवत् mfn. (-वान्-वती-वत्) Mortal, living. E. जन्म, and मनुप् aff.

जन्मवर्त्मन् n. (-र्त्मः) The vulva. जन्म birth, and वर्त्मन् path or way.

जन्मवैलक्षण्य n. (-ण्य) Acting contrary to one's origin, unbecoming one's birth, &c. E. जन्म, and वैलक्षण्य inconsistency.

जन्मशोधन n. (-नं) Acquitting the obligations derived from birth. E. जन्म, and शोधन wiping away.

जन्मसाफल्य n. (-ल्य) Attainment of the object or end of existence. E. जन्म, and साफल्य fruitfulness.

जन्मान्तर n. (-न्तर) 1. The other world. 2. Regeneration, another birth. E. जन्म, and अन्तर difference.

जन्माश्रय mfn. (-श्रयः-श्रया-श्रयं) Blind from birth. E. जन्म, and अश्रय blind.

जन्माष्टमी f. (-मी) The eighth lunation or dark half of Bhadra, the birth day of KRISHNA. E. जन्म, and अष्टमी eighth.

जन्मिन् m. (-न्मि) An animal, an existent being. E. जन्म birth, and इनि aff. जन्म अस्ति अस्म्य ब्रौह्मणि इनि । प्राणिनि ।

जन्मेजय m. (-यः) The name of a prince : see जनमेजय.

जन्म mfn. (-न्मः-न्मा-न्मं) 1. To be born or produced. 2. Fit for or favourable to men. m. (-न्मः) 1. A father. 2. The friend, attendant, or companion of a bridegroom. f. (-न्मा) The friend of a mother. 2. The relation or companion of a bride, a bride's maid, &c. 3. Pleasure, happiness. 4. Affection. 5. A mother. n. (-न्म) 1. War, combat. 2. Rumour, report. 3. A market, a fair. 4. A portent, one occurring at birth. E. जन to be born, &c. affix णिच् कर्त्तरि यत् ।

जन्म m. (-न्मः) 1. An animal, an existent, and sentient being. 2. A name

of BRAMHA. 3. Fire or Agni. E. जन् to be born, &c. Unadi affix युच्.

जप r. 1st cl. (जपति) 1. To speak, to say or tell. 2. To meditate, to speak internally, to say to one's self. With उप prefixed, to divide. भू-पर-सक-सेट् ।

जप m. (-पः) Muttering prayers, repeating inaudibly passages from the scriptures, charms, names of a deity, counting silently the beads of a rosary, &c. f. (-पा) The China rose, the flower or plant ; also जवा. E. जप् to repeat inaudibly, affix कर्त्तरि षच् ; the flower is a sacred object.

जप्ता ind. Having repeated inaudibly. E. जप्, and क्ता affix : see जपित्वा ; the omission of इट् is unusual.

जपन n. (-नं) Inaudible repetition of prayers, &c. : see the last. E. जप्, as before, affix भावे लृट् ।

जपनीय mfn. (-यः-या-यं) To be meditated on, to be repeated inaudibly. E. जप्, and अनौयर् aff.

जपपरायण mfn. (-णः-णा-णं) Devoted to religious meditation, engaged in muttering prayers, &c. E. जप् as above, and परायण adhering or attached to.

जपमाला f. (-ला) A rosary. E. जप, and माला a string of beads, &c.

जपयज्ञ m. (-ज्ञः) Muttering prayers as a religious rite, or sacrifice. E. जप, and यज्ञ sacrifice.

जपित्वा ind. Having repeated inaudibly. E. जप्, and क्त्वा affix, इट् inserted.

जपित mfn. (-तः-ता-तं) Repeated inaudibly. E. जप् to mutter prayers, and त् aff.

जय mfn. (-यः-या-यं) To be repeated inaudibly, to be said over repeatedly, (a prayer, &c.) E. जप्, and कर्मणि यत् aff.

जम् r. 1st cl. (जमति-ते) also (इ) जमि r. 1st cl. (जमति) 1. To gape or yawn. 2. To copulate. r. 10th cl. (जमयति-ते) To destroy, to efface. भू-पर-सक-सेट् । चु० लभ० सक० इदित् ।

जम (उ) जसु r. 1st cl. (जमति) To eat ; also चम । भू-पर-सक-सेट् ।

जम ind. A wife. It is used in composition : see जम्पती.

जमदग्नि m. (-ग्निः) A Muni, the father of PARASURAMA. E. जमन् प्रज्वलितः अग्निः इव ।

जमन n. (-नं) 1. Eating. 2. Food, victuals. E. जम् to eat, affix भावे लृट्.

जम्पति m. du. (-ती) Husband and wife. E. जं for जाया a wife, and पति a husband : see दम्पती &c. जाया च पतिश्च इ० जायायाः जम् ।

जम्बाल mn. (-लः-ल) 1. Mud, clay. 2. An aquatic plant, (Vallisneria) &c. m. (-लः) A fragrant plant, (Pandanus odoratissimus.) E. जम्ब water, बल् to move, affix षच्, and the deriv. irr. or जम्ब-षच् जम्बम् आलाति आदत्ते आ-ला-क ।

जम्बालिनी f. (-नी) A river. E. जम्बाल mud, इनि and लीष् affs. नद्याम् ।

जम्बिर m. (-रः) A lime : see the next.

जम्बीर m. (-रः) 1. Common lime, (Citrus acida ; ) the name seems to be applied to more than one species. 2. A plant, called by some a sort of basil, with small leaves ; also जम्बीर, and जम्बिर. E. जम् to eat, ईरन् affix, and वृक् augment.

जम्बु mn. (-म्बुः-म्बु) 1. Jambu Dwipa, said to be so named from the Jambu tree abounding in it, and implying, according to the Puranas the central division of the world, or the known world : according to the Baud'dhas, it is confined to India. 2. A fabulous river, said to flow from the mountain Meru. f. (-म्बुः) A fruit tree the rose apple, (Eugenia janbolana ; ) also applied to every species of Eugenia. fn. (-म्बुः-म्बु) The fruit. E. जम् to eat, वृक् augment, and कु or क् Unadi affix ; hence it is also written जम्बु.

जम्बुक m. (-कः) 1. A jackal. 2. The deity of water, VARUNA. 3. A low man. 4. The rose apple. जम् to eat, affix लृक्च् and वृक् augment, eating flesh, &c. or जम्बु as above, and क added the affix also being लृक्च्, जम्बुक । जम्बुः इव कायति कै-क ।

जम्बुद्वीप m. (-पः) One of the divisions of the world. E. द्वीप a continent, added to जम्बु । जम्बुद्वयुक्तः द्वीपः । भूमिः सप्तद्वीपान्तर्गते द्वीपभेदे ।